

HER2 ekspresija difūzos un intestinālos kuņģa vēžos

Tatjana Bogdanova¹, Arnis Āboliņš¹, Andrejs Vanags²,
Jānis Gardovskis², Ilze Štrumfa¹

Rīgas Stradiņa universitāte, Medicīnas fakultāte, Latvija

¹ Patoloģijas katedra,

² Ķirurģijas katedra

Ievads. Latvijā, tāpat kā vairākās citās Austrumeiropas valstīs, raksturīga augsta saslimstība ar kuņģa vēzi. Vēlīnās stadijās atklāta kuņģa vēža prognoze ir nopietna. Kuņģa vēža terapijas iespējas ir dažādas: ķirurģiskā, ķīmijterapija, staru terapija. Nesen pacientiem ar HER2/neu pozitīvu kuņģa vēzi uzsākta uz monoklonālajām antivielām balstīta personalizētas terapijas preparāta *Trastuzumab* lietošana, lai uzlabotu pacientu dzīvildzi. Lai gūtu priekšstatu par *Trastuzumab* lietošanas iespējām Latvijas pacientiem, nepieciešams noteikt HER2 proteīna ekspresijas biežumu.

Darba mērķis. Noteikt HER2 ekspresijas biežumu kuņģa vēža audos Latvijas pacientiem, tās iespējamo saistību ar kuņģa vēža tipu pēc *Lauren* klasifikācijas un citu molekulāro marķieru ekspresiju.

Materiāls un metodes. Retrospektīvā pētījumā tika izmantoti universitātes slimnīcas arhīvos secīgi atlasīti 40 kuņģa vēža gadījumi, t. sk. 10 difūza un 30 intestināla tipa audzēji. HER2 un p53 proteīnu, kā arī proliferatīvās aktivitātes marķiera Ki-67 ekspresija noteikta ar imūnhistoķīmiskās vizualizācijas metodi, izmantojot antigēna struktūras atjaunošanu bāziskā vidē (pH 9,0), monoklonālās antivielas un polimēro vizualizācijas sistēmu *EnVision*. HER2 ekspresija tika vērtēta neoplastisko šūnu membrānās, izvēloties robežvērtības 10% un 30%. Ki-67 ekspresija tika vērtēta audzēja šūnu kodolos, veicot datormorfometriju pozitīvo šūnu frakcijas noteikšanai ar *KappaMetro* programmatūru. p53 ekspresija vērtēta neoplastisko šūnu kodolos kā pozitīva vai negatīva atkarībā no intensitātes. Iegūtie skaitliskie parametri pakļauti deskriptīvai statistiskai analīzei ar CIA programmatūru, nosakot arī 95% ticamības intervālu (TI).

Rezultāti. Intestināla kuņģa vēža grupā bija 26,6% [10,9–52,0%] audzēju, kuros HER2 membranoza ekspresija tika konstatēta vairāk nekā 30% audzēja šūnu, bet 33,3% [15,2–58,3%] – vairāk nekā 10% audzēja šūnu. Difūza kuņģa vēža šūnās HER2 plaša membranoza ekspresija (> 30% audzēja šūnu) nav konstatēta, bet fokāla (> 10% audzēja šūnu) ekspresija novērota 20% [3,6–62,5%] gadījumos. p53 proteīna nukleāro ekspresiju konstatēja 60,2% [41,2–79,3%] intestinālu kuņģa vēžu, bet tikai 16,4% [0–35,3%] difūzu kuņģa vēžu. Proliferācijas aktivitāte, nosakot Ki-67, bija augsta intestinālos kuņģa vēžos – 65,2% [51,7–78,7%] – un nedaudz zemāka difūzos kuņģa audzējos – 53% [29,3–76,7%].

Secinājumi.

1. Intestināla kuņģa vēžos ir tendence uz biežāku HER2 proteīna ekspresiju un augstāku proliferācijas frakciju.
2. Aberanta p53 proteīna ekspresija intestināla kuņģa vēža audos ir statistiski ticami biežāka.